

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

P9_TA(2022)0034

Šeštosios PVM direktyvos įgyvendinimas

2022 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Šeštosios PVM direktyvos įgyvendinimo. Ko trūksta, kad būtų sumažintas PVM surinkimo atotrūkis ES? (2020/2263(INI))

(2022/C 342/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 4 ir 14 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 1977 m. gegužės 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas ⁽¹⁾, (6-oji PVM direktyva),
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ⁽²⁾ (PVM direktyva),
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyvą (ES) 2017/2455, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB ir Direktyvos 2009/132/EB nuostatos, susijusios su tam tikromis pridėtinės vertės mokesčio prievolėmis, taikomomis paslaugų teikimui ir nuotolinei prekybai prekėmis ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos direktyvą (ES) 2018/1910, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo, susijusio su valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimu, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 21 d. Tarybos direktyvą (ES) 2019/1995, kuria dėl tam tikrų reikalavimų mokėjimo paslaugų teikėjams nustatymo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyvą (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyvą (ES) 2020/284, kuria dėl tam tikrų reikalavimų mokėjimo paslaugų teikėjams nustatymo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 15 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos reglamentą (ES) 2017/2454, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL L 145, 1977 6 13, p. 1.

⁽²⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁽³⁾ OL L 348, 2017 12 29, p. 7.

⁽⁴⁾ OL L 311, 2018 12 7, p. 3.

⁽⁵⁾ OL L 310, 2019 12 2, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 62, 2020 3 2, p. 13.

⁽⁷⁾ OL L 62, 2020 3 2, p. 7.

⁽⁸⁾ OL L 77, 2011 3 23, p. 1.

⁽⁹⁾ OL L 348, 2017 12 29, p. 1.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/2459, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 2 d. Tarybos reglamentą (ES) 2018/1541, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 904/2010 ir (ES) 2017/2454 nuostatos dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje stiprinimo priemonių ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 21 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/2026, kuriuo iš dalies keičiamos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011 nuostatos dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo naudojant elektronines sąsajas ir specialių schemų, skirtų apmokestinamiesiems asmenims, teikiantiems paslaugas neapmokestinamiesiems asmenims, vykdančioms nuotolinę prekybą prekėmis ir tam tikromis šalies viduje tiekiamomis prekėmis ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/194, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (ES) Nr. 904/2010 nuostatų, susijusių su specialiomis schemomis, skirtomis apmokestinamiesiems asmenims, teikiantiems paslaugas neapmokestinamiesiems asmenims, vykdančioms nuotolinę prekybą prekėmis ir tiekiantiems tam tikras prekes šalies viduje, taikymo taisyklės ⁽¹³⁾, susijusių su dokumentų rinkiniu dėl e. prekybos taikomo PVM,
- atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/847, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo mokesčių srityje programa „Fiscalis“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1286/2013 ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų (COM(2018)0020),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su specialia mažosioms įmonėms skirta schema (COM(2018)0021),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl galutinės valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo PVM sistemos veikimui skirtų išsamių techninių priemonių nustatymo (COM(2018)0329) ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikatą „Dėl PVM ateities. Paprastesnės, patikimesnės bei veiksmingesnės PVM sistemos kūrimas ir pritaikymas prie bendrosios rinkos“ (COM(2011)0851),
- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 4 d. Komisijos komunikatą dėl tolesnių PVM veiksmų plano veiksmų „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas veikti“ (COM(2017)0566),
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 7 d. Komisijos veiksmų planą „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016)0148),
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 12 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl galutinės valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo PVM sistemos veikimui skirtų išsamių techninių priemonių nustatymo ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁰⁾ OL L 348, 2017 12 29, p. 32.

⁽¹¹⁾ OL L 259, 2018 10 16, p. 1.

⁽¹²⁾ OL L 313, 2019 12 4, p. 14.

⁽¹³⁾ OL L 40, 2020 2 13, p. 114.

⁽¹⁴⁾ OL L 188, 2021 5 28, p. 1.

⁽¹⁵⁾ Įsigaliojimo data nukelta iki 2022 m. liepos 1 d.

⁽¹⁶⁾ OL C 449, 2020 12 23, p. 295.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2021 m. kovo 10 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ⁽¹⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. gegužės 19 d. poziciją dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo mokesčių srityje programa „Fiscalis“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1286/2013 (06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD)) ⁽¹⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. spalio 13 d. rezoliuciją dėl PVM ateities ⁽¹⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. lapkričio 24 d. rezoliuciją „Galutinės PVM sistemos kūrimas ir kova su sukčiavimu PVM“ ⁽²⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 26 d. rezoliuciją dėl finansinių nusikaltimų, mokesčių slėpimo ir mokesčių vengimo ⁽²¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. gegužės 20 d. rezoliuciją „Europos skaitmeninės ateities kūrimas: kliūčių bendrajai skaitmeninei rinkai šalinimas ir dirbtinio intelekto (DI) naudojimo gerinimas siekiant naudoti vartotojams ES“ ⁽²²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. rugsėjo 16 d. rezoliuciją „ES reikalavimų dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais įgyvendinimas: pažanga, įgyta patirtis ir kliūtys, kurias reikia įveikti“ ⁽²³⁾,
- atsižvelgdamas į įmonės DIW ECON atliktą ir Parlamento Parlamentinių tyrimų paslaugų generalinio direktorato paskelbtą 2021 m. rugpjūčio 30 d. tyrimą „PVM surinkimo atotrūkis, lengvatiniai PVM tarifai ir jų poveikis įmonių ir vartotojų reikalavimų laikymosi išlaidoms“,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2020 m. gruodžio 11 d. nuomonę Nr. 11/2020 (pateiktą pagal SESV 287 straipsnio 4 dalį ir 322 straipsnio 2 dalį) dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento (ES, Euratomas), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienodų nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų 2019 m. liepos 16 d. specialiąją ataskaitą Nr. 12/2019 „Elektroninė prekyba: vis dar reikia įveikti nemažai su PVM ir muitų surinkimu susijusių iššūkių“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 8 d. – gegužės 3 d. surengtas viešas konsultacijas „Finansinėms ir draudimo paslaugoms taikomos PVM taisyklės. Peržiūra“,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,
- atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0355/2021),

⁽¹⁷⁾ OL C 474, 2021 11 24, p. 182.

⁽¹⁸⁾ OL C 15, 2022 1 12, p. 270.

⁽¹⁹⁾ OL C 94 E, 2013 4 3, p. 5.

⁽²⁰⁾ OL C 224, 2018 6 27, p. 107.

⁽²¹⁾ OL C 108, 2021 3 26, p. 8.

⁽²²⁾ OL C 15, 2022 1 12, p. 204.

⁽²³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0392.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

- A. kadangi 1977 m. Taryba priėmė Šeštąją PVM direktyvą, kurios tikslas buvo sukurti vienodą mokesčių bazę, kuriai būtų taikomi suderinti tarifai; kadangi tuo metu visos valstybės narės jau buvo priėmusios pridėtinės vertės mokesčio sistemą pagal 1967 m. balandžio 11 d. Pirmąją ⁽²⁴⁾ ir Antrąją ⁽²⁵⁾ Tarybos direktyvas dėl valstybių narių teisės aktų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo; kadangi valstybės narės nusprendė tai padaryti nustatydamos pereinamąjį laikotarpį, kuris vėliau buvo pratęstas;
- B. kadangi siekiant aiškumo Šeštoji PVM direktyva buvo panaikinta ir išdėsčius nauja redakcija priimta PVM direktyva; kadangi joje numatoma, jog pereinamojo laikotarpio taisyklės turi būti pakeistos galutine sistema, grindžiama apmokestinimo kilmės valstybėje narėje principu; kadangi pereinamojo laikotarpio sistema yra sudėtinga, joje yra spragų ir ji struktūriškai neapsaugota nuo sukčiavimo;
- C. kadangi už PVM surinkimą visų pirma atsako valstybės narės;
- D. kadangi 2013 m. buvo pradėta esminė peržiūra siekiant nustatyti galutinę sistemą, grindžiamą paskirties šalies principu, kuri būtų atsparesnė sukčiavimui ⁽²⁶⁾; kadangi paskirties šalies principas reiškia, jog PVM mokamas galutinio vartojimo valstybėje narėje;
- E. kadangi 2018 m. gegužės 25 d. buvo priimtas pasiūlymas dėl direktyvos, kuria nustatomos išsamios galutinės PVM sistemos, taikomos Sąjungos įmonių tarpusavio prekybai prekėmis, priemonės ir panaikinama pereinamojo laikotarpio tvarka ⁽²⁷⁾; kadangi Parlamentas 2019 m. vasario 12 d. šiuo klausimu priėmė savo poziciją; kadangi Taryba savo pozicijos dar nepriėmė; kadangi dėl šio sprendimų blokavimo vėluojama priimti svarbius sprendimus dėl PVM pritaikymo atsižvelgiant į problemas, su kuriomis susiduriame gaivindami Europos ekonomiką, ir kadangi nesiėmus veiksmų išliks spragos, dėl kurių gali didėti PVM surinkimo atotrūkis;
- F. kadangi PVM surinkimo atotrūkis ES sumažėjo nuo 20 proc. 2009 m. iki 10 proc. 2019 m., o, remiantis preliminariais skaičiavimais, vertinama, kad atotrūkis galėtų sumažėti iki mažesnės kaip 130 mlrd. EUR sumos; kadangi dėl pandemijos ir jos socialinio bei ekonominio poveikio ši tendencija 2020 m. pakrypo priešinga linkme; kadangi skaičiuojama, jog prarandamos pajamos siekia 164 mlrd. EUR, iš kurių trečdalis atitenka sukčiautojams ir organizuoto nusikalstamumo tinklams; kadangi šie nuostoliai gali sudaryti 13,7 proc. PVM surinkimo atotrūkį; kadangi dėl šios padėties reikia imtis strateginių politikos sprendimų;
- G. kadangi, kaip teigiama Komisijos užsakymu parengtoje 2020 m. rugsėjo 10 d. 2020 m. galutinėje ataskaitoje „28 ES valstybių narių PVM nepriemokos tyrimas ir ataskaitos“, PVM surinkimo atotrūkis valstybėse narėse labai skiriasi, nuo mažiau kaip 1 proc. iki daugiau kaip 33 proc.;
- H. kadangi dėl šių prarandamų pajamų labai nukenčia ES biudžetas (PVM yra antras pagal dydį ES nuosavas išteklius), nacionaliniai biudžetai, verslas ir ES piliečiai;
- I. kadangi 2021–2027 m. vykdant programą „Fiscalis“, kurios biudžetas yra 269 mln. EUR, siekiama kovoti su neteisybe mokesčių srityje, padedant nacionaliniams mokesčių administratoriams geriau bendradarbiauti kovojant su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir agresyviu mokesčių planavimu; kadangi įgyvendinant ankstesnę programą ES biudžetas pasipildė 591 mln. EUR;
- J. kadangi norint užtikrinti 2010 m. įsteigto ES kovos su sukčiavimu ekspertų tinklo „Eurofisc“ veiksmingumą jis turi būti stiprinamas ir pakankamai finansuojamas, kad galėtų vykdyti bendras rizikos analizes, koordinuoti tyrimus ir bendradarbiauti su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Europolu ir Europos prokuratūra, visų pirma sukčiavimo PVM tyrimo srityje; kadangi diferencijuotų PVM tarifų sistema ir didelės reikalavimų laikymosi išlaidos gali skatinti sukčiavimą;

⁽²⁴⁾ OL 71, 1967 4 14, p. 1301.⁽²⁵⁾ OL 71, 1967 4 14, p. 1303.⁽²⁶⁾ Kaip aprašyta veiksmų plane dėl bendros ES PVM erdvės.⁽²⁷⁾ COM(2018)0329.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

- K. kadangi Audito Rūmų nuomonėje Nr. 11/2020 pagrindinis dėmesys skiriamas siūlomam naujam PVM grindžiamų nuosavų išteklių apskaičiavimo metodui; kadangi šioje nuomonėje teigiama, jog pasiūlymu „gerokai supaprastinama valstybių narių PVM pagrįstų nuosavų išteklių apskaičiavimo tvarka, palyginti su dabartine sistema“, tačiau „nustatyta rizika, kad galutinis daugiamečių svertinis PVM tarifo vidurkis gali neatspindėti tikrosios padėties visose valstybėse narėse“;
- L. kadangi COVID-19 pandemijos sukelta socialinė ir ekonominė krizė iš valstybių narių vyriausybių pareikalavo didžiulių fiskalinių ir biudžetinių pastangų, be kita ko, pagalbos įmonėms pavidalu;
- M. kadangi PVM pagrįsti nuosavi ištekliai 2019 m. sudarė 11 proc. ES biudžeto, o jų bendra suma siekė 17,8 mlrd. EUR;
- N. kadangi Komisijos „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“, yra naujosios ES strategijos, kuria siekiama supaprastinti ir pritaikyti apmokestinimą atsižvelgiant į ekonomikos skaitmeninimą ir ekologinę pertvarką, ir kovos su mokesčiniu sukčiavimu bei mokesčių slėpimu dalis; kadangi šiame veiksmų plane su PVM susiję klausimai laikomi prioritetu, daugiausia dėmesio skiriant kovai su sukčiavimu PVM ir finansinėms paslaugoms taikomo PVM modernizavimui, atsižvelgiant į ekonomikos skaitmeninimą;
- O. kadangi nuo tada, kai buvo priimta PVM direktyva, finansinėms paslaugoms, išskyrus tam tikras išimtis, PVM netaikomas remiantis tuo, kad jos apmokestinamos kitais mokesčiais (pvz., draudimo įmokų mokesčiu);
- P. kadangi PVM, kaip netiesioginis mokestis, kurį renka visos 27 valstybės narės, yra renkamas pagal kelis skirtingus nacionalinius modelius ir kadangi visuose juose galima rasti gerosios patirties elementų, kuriuos galima pritaikyti vykdamas visos ES reformą; kadangi nacionaliniai pavyzdžiai turėtų būti laikomi modeliais, į kuriuos reikia atsižvelgti, o Komisija turi veikti kaip platforma keičiantis tokia gerąja patirtimi; kadangi vienos valstybės narės atlikti nacionalinės teisės aktų pakeitimai, kuriais numatomos paskatos vartotojams prašyti sąskaitų faktūrų sektoriuose, kuriuos apmokestinti sudėtinga, yra vienas iš tokių gerosios patirties pavyzdžių;
- Q. kadangi pasiekus bendrąjį apmokestinimo skaitmeninimo tikslą bus galima užtikrinti skaidrumą, paprastumą, atskaitomybę ir automatizuotą ataskaitų teikimą, o tai būtina rengiant galutinę, supaprastintą ir ateities iššūkiams atsparią PVM taikymo tvarką; kadangi COVID-19 pandemija paskatino visų sandorių skaitmeninimo sprendimų plėtrą; kadangi šis skaitmeninimo procesas visų pirma aktualus mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI), todėl joms reikėtų teikti paramą naujausių technologijų ir praktinės patirties įsigijimui;
- R. kadangi PVM ES lygmeniu yra plačiai suderintas, jis yra ES biudžeto nuosavas išteklis, todėl reikalingas platus ES masto bendradarbiavimas;
- S. kadangi Parlamentas visapusiškai laikosi nacionalinio mokesčių suverenumo principo;

Tarifai, mokesčių bazės ir PVM surinkimo atotrūkis valstybėse narėse

1. palankiai vertina tai, kad bendra tendencija yra teigiama, nes PVM surinkimo atotrūkis valstybėse narėse sumažėjo nuo 20 proc. 2009 m. iki 10 proc. 2019 m., o tai rodo, kad sukčiavimas PVM ES mažėja, o bendrąjį vidaus produktą sudarančių PVM pajamų dalis didėja;
2. ragina Komisiją ir valstybes nares analizuoti ir keistis geriausia tų valstybių narių, kurioms pavyksta išvengti didelio PVM surinkimo atotrūkio, patirtimi; remia tikslą ieškoti novatoriškų mokesčių sprendimų, atitinkančių naujas ekonomines, socialines ir aplinkosaugos realijas;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis tam tikrais skaičiavimais, pritaikius pajamų atžvilgiu neutralią mokesčių reformą standartinis PVM tarifas 27 ES šalyse galėtų vidutiniškai sumažėti septyniais procentiniais punktais, be to, sumažėtų reikalavimų laikymosi išlaidos; pabrėžia, kad, remiantis šiais skaičiavimais, sumažinimo dydis ES valstybėse narėse varijuoja nuo 2 (Estijoje) iki 13 (Graikijoje) procentinių punktų; pažymi, kad tai nėra vienintelis būdas išspręsti mokesčių sistemos sudėtingumo problemą; atkreipia dėmesį į tai, kad mažesnis standartinis PVM tarifas galėtų būti naudingas vartotojams, visų pirma mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; ragina suteikti valstybėms narėms galimybę išnagrinėti, kokią naudą bendras lengvatinis standartinis tarifas turėtų sąžiningai konkurencijai jų rinkose;

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

4. mano, kad daugelio lengvatinių tarifų taikymas turi teisėtą tikslą visuomenėje, visų pirma siekiant sumažinti PVM sistemos regresyvumą ir padėti pasiekti tam tikrus nacionalinės politikos tikslus, kaip antai prieigą prie pagrindinių prekių ir sektorių, pavyzdžiui, sveikatos ir maisto sektoriaus, tačiau jis taip pat prisideda prie mokesčių sistemos sudėtingumo ir neskaidrumo, didina reikalavimų laikymosi išlaidas ir gali palengvinti sukčiavimą; supranta, kad taikant lengvatinius tarifus gali sumažėti kaina vartotojui, tačiau tai priklauso nuo daugelio kitų veiksnių; todėl pažymi, kad reikia atlikti nuodugnią analizę ir poveikio vertinimą;
5. atkreipia dėmesį į reikšmingus valstybių narių taikomų standartinių tarifų skirtumus ir dėl to atsirandantį sistemos sudėtingumą, net jei tai pateisinama skirtingomis nacionalinėmis ekonomikos sistemomis; pabrėžia, kad skirtingi lengvatinių tarifų taikymo būdai, kurie yra teisėti siekiant socialinių ir aplinkosaugos tikslų, dar labiau didina šį sudėtingumą; primena, kad galimybė taikyti ypač mažus lengvatinius tarifus (penkiose valstybėse narėse) ir „stovėjimo“ tarifus (penkiose valstybėse narėse) yra papildoma kliūtis suderinti ir visiškai sąveikiai bendrai sistemai;
6. supranta, kad sistema tampa vis sudėtingesnė ne tik dėl tarifų įvairovės, bet ir dėl atleidimų nuo mokesčių ir nukrypti leidžiančių nuostatų, kurios turi būti pripažintos išlygomis; primena konkrečią situaciją dėl nevienodo požiūrio į valstybes nares, prisijungusias iki 1992 m. ir vėliau, nes joms taikomos skirtingos taisyklės; ragina Komisiją spręsti šį klausimą būsimuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų;
7. pažymi, kad per pastaruosius du dešimtmečius Komisija pradėjo beveik 200 su PVM susijusių pažeidimų nagrinėjimo procedūrų; ragina ją pateikti šių procedūrų pagrindinių išvadų santrauką kaip būsimų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su lengvatinais tarifais, atleidimu nuo mokesčių ir neperkėlimu į nacionalinę teisę, pagrindą;
8. pažymi, kad COVID-19 pandemija pateisino su PVM susijusias išimtis, nes susidūrus su skubiomis ar netikėtomis aplinkybėmis reikia tam tikro lankstumo; primygtinai ragina Komisiją į tai atsižvelgti rengiant būsimus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl PVM;
9. pažymi, kad PVM surinkimo atotrūkis svyruoja priklausomai nuo ekonomikos sąlygų, ir kad mažas mokestinių prievolių vykdymas kartais siejamas su aukštais standartiniais PVM tarifais, mažesniu teisminių ir teisinių veiksmingumu, silpnesnėmis teisminėmis institucijomis, pastebėtu didesniu korupcijos lygiu ir bendra šešėlinės ekonomikos dalimi bendrojoje ekonomikoje;
10. pažymi, kad kai kurios valstybės narės paprastai neatleidžia nuo PVM dovanų natūra, todėl įmonės sunaikina vartojimo prekes, visų pirma grąžinamas prekes, nors toks atleidimas yra įmanomas pagal galiojančią PVM direktyvą; ragina Komisiją parengti gaires valstybėms narėms ir paaiškinti, kad atleidimas nuo PVM dovanoms natūra yra suderinamas su galiojančiais Sąjungos teisės aktais dėl PVM iki tol, kol valstybės narės priims Tarybos pasiūlymą (COM(2018)0020, 98 straipsnio 2 dalis);
11. apgailestauja, kad nėra duomenų apie regioninius skirtumus, kurie gali būti pagrindinė PVM surinkimo atotrūkio matavimo kliūtis; ragina Komisiją patikrinti, ar regionų PVM atotrūkio matavimų rengimas ir skelbimas viešai galėtų būti vertinga priemonė siekiant padidinti skaidrumą ir sumažinti PVM atotrūkį;

Lengvatinių tarifų įvairovės poveikis įmonėms

12. laikosi nuomonės, kad dėl dabartinės lengvatinių tarifų įvairovės įmonės patiria papildomą administracinę naštą; pažymi, kad bendros PVM reikalavimų laikymosi išlaidos valstybėse narėse sudaro nuo 1 iki 4 proc. įmonių apyvartos; pažymi, kad skaitmeninimas gali labai prisidėti prie reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimo įmonėms;
13. pažymi, kad MVĮ reikalavimų laikymosi išlaidos proporcingai didesnės, nes jos yra fiksuotos ir nepriklauso nuo įmonės dydžio, ir kad didelės reikalavimų laikymosi išlaidos sudaro kliūčių patekti į ES vidaus rinką; todėl mano, kad skirtingos PVM sistemos ES valstybėse gali būti viena iš ES vidaus prekybos kliūčių visoms įmonėms, bet ypač MVĮ; vis dėlto pažymi, kad empiriniai įrodymai, susiję su diferencijuotų PVM sistemų poveikiu tarptautinei prekybai, yra neįtikinami, ir nėra nustatyta, ar jos galėtų sukurti nevienodas sąlygas tokiai prekybai, visų pirma dėl didelių reikalavimų laikymosi išlaidų, atleidimo nuo mokesčių ir netobulų grąžinimo sistemų;

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

14. atkreipia dėmesį į skaitmeninimo potencialą siekiant mažinti reikalavimų laikymosi išlaidas, tačiau pažymi, kad šią naudą dažnai galima pajusti tik po ilgesnio laiko; tvirtina, kad skaitmeninės inovacijos⁽²⁸⁾ turėtų sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidas, prisidėti prie komercinių sandorių skaidrumo ir sumažinti biurokratizmą; pabrėžia, kad reikia užtikrinti duomenų saugumą, asmenų privatumą ir įmonių konfidencialumą; primygtinai teigia, kad įmonės reikia papildomai remti⁽²⁹⁾ įgyvendinant ES programas, o MVĮ ir kitiems pažeidžiamiems ekonomikos subjektams visų pirma reikėtų teikti paramą ES organizuojant mokymus skaitmeninės pertvarkos srityje, kad jie galėtų ja pasinaudoti ir prie jos prisidėti; pabrėžia, kad toks bendras požiūris į MVĮ praktinės patirties ir veiklos vietoje skaitmeninimo spartinimą galiausiai būtų naudingas surenkant PVM; pabrėžia paskirstytojo registro technologijos naudojimo potencialą siekiant užkirsti kelią sukčiavimui PVM, pvz., dingusio prekiautojo sukčiavimui Bendrijoje, ir laukia pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl PVM ataskaitų teikimo pareigos modernizavimo; taip pat ragina Komisiją parengti iniciatyvą, sutelkiant dėmesį į tai, kad prekybininkams būtų lengva taikyti paskirstytojo registro technologiją ir kad mažėtų biurokratizmas;

15. laikosi nuomonės, kad siekdama sudaryti palankesnes sąlygas prekybai ir padidinti teisinį tikrumą vidaus rinkoje Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų patobulinti Europos mokesčių duomenų bazę (ES PVM informacinį portalą įmonėms); pabrėžia, kad tame portale turėtų būti suteikiama greita, atnaujinama ir tiksli prieiga prie aktualios informacijos apie PVM sistemos įgyvendinimą skirtingose valstybėse narėse ir ypač apie skirtingose valstybėse narėse skirtingoms prekėms ir paslaugoms taikomus galiojančius PVM tarifus ir nulinio tarifo sąlygas; pažymi, kad toks portalas taip pat galėtų padėti spręsti esamo PVM atotrūkio problemą; siūlo ES PVM informacijos portale įdiegti ES vieno langelio sistemą;

16. pateikia ES vieno langelio principą kaip skaitmeninių inovacijų, leidžiančių ES įmonėms supaprastinti PVM sąskaitas, taigi ir reikalavimų laikymosi išlaidas elektroninės prekybos pardavimo srityje ES, pavyzdį; pažymi, kad toks reikalavimų laikymosi išlaidų sumažinimas yra ypač naudingas MVĮ; atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą 2022–2023 m. pasiūlyti PVM direktyvos pakeitimą siekiant dar labiau išplėsti PVM vieno langelio sistemos taikymo sritį; ragina Komisiją išnagrinėti, kaip būtų galima išplėsti vieno langelio principo taikymo sritį;

17. ragina valstybes nares plėsti ir gerinti tarpusavio bendradarbiavimą ir visapusiškai taikyti 2020 m. vasario mėn. priimtas taisykles dėl keitimosi PVM mokėjimo duomenimis, kad būtų lengviau nustatyti mokestinį sukčiavimą tarpvalstybiniuose elektroninės prekybos sandoriuose;

18. pažymi, kad valstybės narės jau taiko naujas technologijas, siekdamos pagerinti vidaus pirkimo kontrolės efektyvumą mokesčių tikslais; supranta, kad atliekant bet kokią PVM sistemos reformą turi būti atsižvelgta į šias nacionalines priemones, nes tai yra geroji patirtis, kurią reikia apsvastyti; pageidautų didesnio valstybių narių tarpusavio koordinavimo šiuo klausimu, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniais sandoriais, ekonominės veiklos vykdytojams ir vartotojams nepatiriant pernelyg didelių išlaidų; ragina Komisiją pateikti konkrečių pasiūlymų, kaip skatinti greitesnę keitimosi informacija apie PVM sandorius ES viduje sistemą ir padaryti ją sąveikią su nacionaliniais mechanizmais; pritaria platesniam elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimui ir ragina nustatyti ES e. sąskaitų faktūrų standartą, kuriuo visų pirma būtų suderinta e. sąskaitoje faktūroje pateikta informacija, siekiant padidinti tarpvalstybinį sąveikumą, užtikrinti teisinę atitiktį, padidinti komercinių sandorių skaidrumą ir tokiu būdu sumažinti sukčiavimo ir klaidų atvejus;

19. pabrėžia, kad reikia skubiai kovoti su tarpvalstybiniu PVM sukčiavimu ir karuseliniu sukčiavimu, tinkamai įgyvendinant veiksmingus keitimosi informacija mechanizmus ir atitinkamas priemones (tiek žmogiškąsias, tiek finansines, technines ir technologines) nacionalinėms ir kitoms institucijoms, pvz., OLAF; pabrėžia vertingą tokių tinklų kaip „Eurofisc“ indėlį; primena mokėjimo paslaugų teikėjų vaidmenį ir poreikį užtikrinti aukštus PVM ataskaitų teikimo standartus; laikosi nuomonės, kad būtina gauti Komisijos poveikio tyrimą siekiant įvertinti bendrojo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo

⁽²⁸⁾ Pavyzdžiui, dirbtinis intelektas, didieji duomenys ir blokų grandinės technologija.

⁽²⁹⁾ Tai reiškia, kad paramą pirmiausia skiria valstybės narės, o po to ES.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

taikymą keliose valstybėse narėse įgyvendinus Tarybos direktyvą dėl bendrojo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo laikino taikymo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurių vertė viršija tam tikrą ribą⁽³⁰⁾, siekiant kovoti su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje, ir visų pirma įvertinti jo poveikį kovojant su visų rūšių sukčiavimu PVM ir pasekmes įmonių reikalavimų laikymosi išlaidoms;

20. pažymi, kad tarifų įvairovė gali prisidėti prie kainų iškraipymo vidaus rinkoje ir sudaryti paskatų pirkti kitoje valstybėje; pažymi, kad ypač skirtingi PVM tarifai skatina išnaudoti kainų skirtumus įvairiose šalyse, perkeltiant vartojimą į valstybes nares, kuriose taikomi mažesni PVM tarifai, ir iškreipia vyriausybių surenkamas pajamas;

21. primena, kad įmonėms turi būti suteikta paprasta ir centralizuota prieiga prie informacijos apie skirtingose valstybėse narėse skirtingoms prekėms ir paslaugoms taikomus galiojančius PVM tarifus, nulinio PVM tarifo taikymo sąlygas, taip pat turi būti nustatytos aiškos ir nedviprasmiškos PVM taisyklės, kad būtų skatinama tarpvalstybinė veikla ir mažinama jų administracinė našta; šiomis aplinkybėmis palankiai vertina supaprastintą ir suskaitmenintą metodą (naudojant internetinį portalą), kuris taikomas tarpvalstybine veikla užsiimančioms mažoms įmonėms registruojantis dėl apmokestinimo PVM tvarkos, nes taip sumažinamos išlaidos ir administracinė našta; pažymi, kad 26 iš 27 valstybių narių taiko lengvatinius tarifus kaip neatskiriama mokesčių ir socialinės politikos dalį; primena, kad naudojant vieną bendrą informacinį portalą apie PVM sistemų įgyvendinimą skirtingose valstybėse narėse būtų skatinama tarpvalstybinė veikla ir mažinama įmonių administracinė našta;

22. palankiai vertina teigiamą reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimo tendenciją toliau skaitmeninant įmones ir viešąjį administravimą; pažymi, kad EBPO šalyse mokesčių prievolių vykdymui reikalingas laikas sumažėjo nuo 230 valandų 2006 m. iki 162 valandų 2020 m., daugiausia dėl to, kad buvo įdiegtos elektroninės pateikimo ir mokėjimo sistemos⁽³¹⁾;

23. pabrėžia, kad gerai parengta PVM sistema yra neutrali ir neturėtų daryti poveikio prekybai, tačiau praktiškai ši principą sunku patikrinti pasauliniu mastu, nes taikoma atleidimo nuo PVM praktika, grąžinimo sistemos yra neefektyvios, taikomi labai skirtingi tarifai ir dėl to didėja reikalavimų laikymosi išlaidos; primena, kad veiksminga PVM sistema padeda kovoti su mokesčių slėpimu ir mokesčių optimizavimu; pabrėžia, kad vis daugiau MVĮ nori prekiauti visoje ES, ypač vykdydamos sandorius internetu, ir kad ES PVM sistema turėtų būti siekiama palengvinti tokį tarpvalstybinį augimą;

24. pažymi, kad iš empirinių įrodymų matyti, jog dabartinė įvairių PVM tarifų sistema valstybėse narėse yra regresinė, kai ji vertinama kaip disponuojamųjų pajamų procentinė dalis, tačiau daugumoje valstybių narių ji yra proporcinga arba šiek tiek progresinė, kai vertinama kaip išlaidų procentinė dalis; be to, pažymi, kad vertinant pagal išlaidas esami lengvatiniai ir nuliniai PVM tarifai padeda didinti PVM progresyvumą, palyginti su vieno tarifo PVM sistemomis; be to, duomenys taip pat rodo, kad tik taikant PVM tarifus, kurie yra sumažinti siekiant paremti mažas pajamas gaunančius namų ūkius (pvz., lengvatiniai tarifai maistui), PVM tampa labiau progresinis; ragina valstybes nares, taikančias lengvatinius PVM tarifus, tai daryti siekiant konkretaus tikslo – remti mažesnes pajamas gaunančius namų ūkius;

25. pabrėžia, kad valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti nulinį PVM tarifą būtiniausioms prekėms;

Lengvatinių tarifų poveikis vartotojams ir socialiniams bei aplinkos tikslams

26. pažymi, kad lengvatinių tarifų taikymas sisteminiu požiūriu neskatina nuolat mažinti kainų vartotojams ir kad lengvatinių tarifų veiksmingumas priklauso nuo kelių veiksnių, pavyzdžiui, nuo to, kokių mastu įmonės juos perkelia vartotojams, jų trukmės, sumažinimo masto ir tarifų sistemos sudėtingumo; pabrėžia, kad visišką lengvatinių tarifų perkėlimas yra sudėtingas procesas ir neturėtų būti vykdomas neatlikus patikimo poveikio vertinimo; pažymi, kad nors dabartiniai lengvatiniai ir nuliniai PVM tarifai yra proporcingiau naudingesni mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams ES (matuojant kaip išlaidų dalį), jie paprastai yra naudingesni didesnes pajamas gaunantiems namų ūkiams absoliučia (pinigine) verte; todėl pažymi, kad reikia atlikti išsamią analizę ir poveikio vertinimą siekiant užtikrinti, kad lengvatos būtų taikomos tik tada, kai jos gali būti naudingos mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams;

⁽³⁰⁾ 2018 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/2057, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos dėl bendrojo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo laikino taikymo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurių vertė viršija tam tikrą ribą (OL L 329, 2018 12 27, p. 3).

⁽³¹⁾ 2019 m. lapkričio 26 d. PWC ir Pasaulio banko grupės tyrimas „Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies“, p. 27.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

27. pabrėžia, kad lengvatiniiais tarifais paprastai siekiama teisėto tikslo – užtikrinti, kad būtiniausios prekės būtų prieinamos visiems; akcentuoja, kad pritaikius lengvatinius PVM tarifus būtiniausioms prekėms (pvz., maistui) PVM tampa labiau progresinis; pabrėžia, kad lengvatiniai tarifai gali būti veiksmingesni visuomenėse, kuriose egzistuoja dideli pajamų skirtumai ir didelė socialinė ir ekonominė nelygybė; pažymi, kad empirinių lengvatinių PVM tarifų veiksmingumo skatinant socialiniu požiūriu pageidaujamas ar ekologiškas prekes įrodymų nėra daug ir jie yra nevienareikšmiški;

28. yra labai susirūpinęs dėl regresinio vartojimo mokesčių pobūdžio; pabrėžia, kad PVM tarifas turėtų būti nedidelis, nes juo neproporcingai apsunkinami mažesnes pajamas gaunantys namų ūkiai ir padidinama turto paskirstymo nelygybė;

29. pažymi, kad vis dar sunku įvertinti lengvatinių tarifų veiksmingumą skatinant aplinką tausojančių prekių naudojimą, nes trūksta empirinių įrodymų, nors remiantis tam tikrais atvejų tyrimais ir tam tikrais modeliais galima matyti teigiamą poveikį; vis dėlto pabrėžia, kad siekiant skatinti aplinką tausojantį vartojimą valstybėms narėms itin svarbu laipsniškai panaikinti visus nulinius ir lengvatinius tarifus, taikomus aplinkai kenksmingoms prekėms ir paslaugoms; ragina valstybes nares iki 2030 m. laipsniškai panaikinti lengvatinius tarifus labai taršioms prekėms ir paslaugoms, kad būtų pasiekti Europos žaliajame kurse nustatyti ES klimato tikslai; ragina valstybes nares išnagrinėti, kokius kompensavimo mechanizmus būtų galima taikyti siekiant padėti mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams susidoroti su disponuojamųjų pajamų sumažėjimu pradėjus taikyti didesnius PVM tarifus taršioms prekėms ir paslaugoms;

30. atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad taikant lengvatinius tarifus turi būti galvojama apie viešųjų finansų tvarumą; pažymi, kad racionalizavimas siekiant pereiti prie vienodos PVM sistemos turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į istorinį ir laikiną lengvatinių tarifų taikymą, jei vykdomos visos kitos sąlygos;

31. pabrėžia, kad iš įrodymų matyti, jog lengvatiniai PVM tarifai dažnai yra gana neveiksminga priemonė socialiniams ar aplinkos tikslams pasiekti, nes dėl jų vyriausybės patiria dideles išlaidas, susidarancias dėl didelių tarifų skirtumų, mažesnių mokesčių pajamų, didesnių administracinių išlaidų, kontrolės ir tikrinimo išlaidų, socialinių ir ekonominių atstovų spaudimo, reikalavimų laikymosi išlaidų, ekonominių iškreipimų ar net mokesčių slėpimo ir sunkumų norint pasiekti tikslines grupes;

32. pažymi, kad siekiant visapusiškai įvertinti nestandartinių PVM tarifų veiksmingumą ir efektyvumą būtina juos palyginti su alternatyviomis politikos priemonėmis; laikosi nuomonės, kad vyriausybėms tinkamai naudojant šias priemones jos gali būti veiksmingesnis, lankstesnis, matomesnis ir ekonomiškai efektyvesnis būdas šiems socialiniams ir aplinkos tikslams pasiekti; tačiau pažymi, kad šios priemonės yra nacionalinio mokesčių suverenumo pagrindas ir priklauso nacionalinei kompetencijai, nes nėra jas suderinančių ES teisės aktų; vis dėlto pabrėžia, kad jos vis tiek turi atitikti ES konkurencijos politiką;

33. pabrėžia, kad vienoda PVM sistema kartu su alternatyviomis politikos priemonėmis ir socialinių reformų paketu bei aplinkosaugos mokesčių priemonėmis yra galimybės, kurias verta išnagrinėti kuriant veiksmingą ekonominę, socialinę ir žaliąją holistinę mokesčių sistemą, jei jomis nesukuriama nepagrįsta našta mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; pažymi, kad Naujoji Zelandija taiko vienodą 15 proc. PVM tarifo sistemą ir mokesčių kreditus mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; pažymi, kad siekiant supaprastinti arba suderinti PVM sistemą ES nebus didinami standartiniai PVM tarifai; mano, kad siekiant skatinti viešąsias gėrybes būtų galima naudoti fiksuoto dydžio dotacijas ir informavimo kampanijas;

Išvada

34. primena, kad PVM pajamos yra vienas iš svarbiausių viešųjų pajamų šaltinių; jos vidutiniškai sudaro apie 21 proc. visų ES mokesčių pajamų; pažymi, kad PVM surinkimo atotrūkis ES vidutiniškai sudaro 10 proc. ir kad PVM taip pat yra ES biudžeto nuosavi ištekliai; pabrėžia, kad bet koks PVM bazės sumažinimas gali lemti viešųjų finansų pajamų praradimą; ragina nacionalinius mokesčių administratorius imtis iniciatyvų siekiant sumažinti PVM surinkimo atotrūkį ir taip pagerinti viešuosius finansus, visų pirma turint omenyje COVID-19 pandemijos sukeltą socialinę ir ekonominę krizę, ir padidinti ES nuosavus išteklius;

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

35. šiomis aplinkybėmis palankiai vertina tai, kad per pastarąjį dešimtmetį padaryta reikšminga pažanga valstybių narių mokesčių administratorių bendradarbiavimo srityje; remia tolesnes valstybių narių diskusijas siekiant stiprinti administracinį bendradarbiavimą;

36. atkreipia dėmesį į įmonės DIW ECON tyrimo išvadas, kuriose pabrėžiama, kad 2019 m. standartinis tarifas vidutiniškai buvo taikomas 71 proc. visos mokesčio bazės valstybėse narėse; pažymi, kad diversifikuotų PVM sistemų reikalavimų laikymosi išlaidos gali būti reikšmingai sumažintos toliau skaitmeninant įmones ir viešojo administravimo institucijas; pažymi, kad siekiant ES sukurti darnią, teisingą ir veiksmingą PVM sistemą reikia atidžiai įvertinti diversifikuotų PVM sistemų sukeltas išlaidas įmonėms, ypač MVI, vidaus rinkos ir prekybos iškraipymus, kuriuos jos gali sukelti, ir jų poveikį vyriausybės prarandamų pajamų aspektu; pažymi, kad taikant lengvatinius tarifus būtiniausioms prekėms (pavyzdžiui, maistui) PVM tampa labiau progresinis ir kad mažas pajamas gaunantys namų ūkiai iš tiesų gauna naudos dėl lengvatinių PVM tarifų, net jei tai ir nėra pati veiksmingiausia pajamų paskirstymo ar aplinkos tikslų siekimo priemonė;

37. pažymi, kad tarp valstybių narių esančio PVM surinkimo atotrūkio mažinimo sunkumus lemia daugelis priežasčių, pavyzdžiui, poreikis išlaikyti PVM lengvatas tam tikroms prekėms ir paslaugoms ir valstybių narių pageidavimas ir toliau taikyti lengvatinius, bent 5 proc., tarifus; pripažįsta, kad valstybėms narėms reikalingas tam tikras lankstumas nustatant taikytiną PVM, turint omenyje jo, kaip biudžeto priemonės, svarbą;

38. ragina įdiegti supaprastintą ir atnaujintą PVM sistemą, kuria, siekiant skatinti sąžiningą ir veiksmingą įmonių konkurencingumą vidaus rinkoje, mažinti reikalavimų laikymosi išlaidas ir gerinti savanorišką reikalavimų laikymąsi, būtų ribojamos išimties ir nestandartiniai tarifai; pažymi, kad tokiai supaprastintai PVM sistemai vis tiek būtų naudinga taikyti vieno langelio principą, siekiant sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidas ES įmonėms ir paskatinti prekybą ES viduje; atkreipia dėmesį į Tarybai pirmininkavusios Portugalijos ir dabar Tarybai pirmininkaujančios Slovėnijos pasiūlymą valstybių narių lygmeniu palaipsniui panaikinti visus nulinius ir lengvatinius tarifus aplinkai kenksmingoms prekėms ir paslaugoms, pavyzdžiui, iškastiniams kuro, cheminiams pesticidams ir cheminėms trąšoms; ragina išsiaiškinti, kokių socialinių veiksmų būtų galima imtis siekiant kompensuoti didesnių PVM tarifų taršioms prekėms ir paslaugoms nulemtą disponuojamųjų pajamų sumažėjimą mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; primygtinai ragina valstybes nares greitai priimti pasiūlymą dėl persvarstytos direktyvos dėl PVM tarifų ⁽³²⁾;

39. pabrėžia, kad PVM surinkimo atotrūkis iš esmės priklauso nuo daugelio veiksnių kiekvienoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, teisės aktų spragų, išteklių ir skaitmeninio veiksmingumo trūkumo mokesčių administravimo institucijose, PVM įgyvendinimo ir kontrolės priemonių veiksmingumo, ypač mokestinio sukčiavimo, mokesčių slėpimo ir agresyvaus mokesčių planavimo srityse; atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares gerinti administracinį bendradarbiavimą ir nacionalinių mokesčių administratorių veiklą; palankiai vertina sandorių tinklų analizės priemonę ir pritaria glaudesniai „Eurofisc“ narių bendradarbiavimui siekiant greitai nustatyti karuselinio tipo sukčiavimą; ragina Konferenciją dėl Europos ateities spręsti šį klausimą ES finansinių interesų apsaugos kontekste;

40. mano, kad reikėtų ieškoti labiau suderintos galimybės visose valstybėse narėse įdiegti elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymą greta dabartinio privalomo naudojimo viešojo pirkimo konkursuose visoje ES, nes tai pasirodė esanti veiksminga priemonė kovojant su sukčiavimu ir mokesčių slėpimu tose šalyse, kuriose jis buvo įdiegtas kitiems sandoriams, taip pat padėjo supaprastinti procedūras ir sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidas;

41. primena Europos mokesčių observatorijos, kuri buvo įsteigta Parlamento iniciatyva, nepriklausomumo ir nešališkumo svarbą; pabrėžia, kad 2021–2027 m. programa „Fiscalis“ yra pagrindinė priemonė, užtikrinanti greitą ir konstruktyvų mokesčių administratorių bendradarbiavimą;

42. primena, kad lengvatinių tarifų, kaip politikos priemonės, veiksmingumas visada turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias kitų esamų politikos priemonių aplinkybes; pažymi, kad lengvatiniai tarifai dažnai papildo esamas socialinės ir aplinkos politikos priemones ir kad tiesioginės mokesčių paskatos yra priemonės, kurios geriau tinka mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams (pavyzdžiui, neapmokestinama riba ir progresiniai mokesčių tarifai) ir paprastai yra pigesnės, jei tenkinamos kitos sąlygos;

⁽³²⁾ COM(2018)0020.

2022 m. vasario 16 d., trečiadienis

43. primygtinai teigia, kad reikia pereiti prie galutinės PVM sistemos, grindžiamos apmokestinimo paskirties šalyje principu; primygtinai ragina Tarybą kuo greičiau priimti 2018 m. gegužės 25 d. pasiūlymą dėl direktyvos (COM(2018)0329), atsižvelgiant į nacionalinių ir ES biudžeto išteklių nuostolių mastą taikant dabartinę tvarką; šiomis aplinkybėmis atkreipia dėmesį į pagrindinius būsimos galutinės PVM sistemos principus, taikomus tarpvalstybinės prekybos apmokestinimui ES viduje tiekiamų prekių paskirties vietoje ir apmokestinimui PVM bei jo surinkimui, kuriuos atlieka tiekėjas, paskirties valstybėje narėje;

44. ragina Komisiją remiantis šiuo pranešimu pateikti konkrečių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, skirtų konkrečioms anksčiau minėtiems klausimams nagrinėti; ragina Tarybą labiau vertinti dialogą ir bendradarbiavimą su Parlamentu įgyvendinant tinkamą PVM sistemos reformą, atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus ir esminį poreikį užtikrinti ES mokesčių politikos pokyčių demokratinį pobūdį;

45. pritaria Audito Rūmų pasiūlymui⁽³³⁾ apsvarstyti galimybę sukurti daugiamečių finansinės programos laikotarpio daugiamečio svertinio PVM tarifo vidurkio peržiūros mechanizmą siekiant išvengti įmokų, pagrįstų PVM, lygmens iškraipymų, jei valstybė narė šiuo periodu nusprendžia pakeisti savo PVM politiką;

46. pažymi, kad PVM direktyva turi būti vienbalsiai patvirtinta Taryboje pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį;

47. primena mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio, kaip naudingos priemonės, skirtos mokesčių prievolių vykdymui ir laikymuisi užtikrinti, privalumus; ragina Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti visas mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio, kaip mechanizmo, leidžiančio užtikrinti aukštus ataskaitų teikimo veiksmingumo standartus, galimybes;

48. remia idėją išplėsti PVM vieno langelio principo, kuris nuo 2015 m. taikomas PVM deklaravimui ir mokėjimui, taikymo sritį; pabrėžia, kad visų pirma reikia spręsti vieno langelio principo pritaikymo prie nuolat didėjančios e. prekybos rinkos klausimą;

49. ragina Komisiją įvertinti galiojančią sistemą ir pateikti konkrečių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl tarptautinių sandorių tikrinimo, kuris turi būti sugriežtintas siekiant užtikrinti PVM surinkimą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia ypač atsižvelgti į galimybes, kurių teikia naujų skaitmeninių technologijų naudojimas, laikantis aukštų duomenų apsaugos ir privatumo standartų, nes tai yra mokesčių mokėtojų teisė;

50. primena, kad svarbu užtikrinti visapusišką dokumentų rinkinio dėl e. prekybos taikomo PVM perkėlimą į nacionalinę teisę ir tinkamą jo įgyvendinimą; ragina Komisiją įvertinti dabartinę padėtį šioje srityje ir prireikus pateikti konkrečių pasiūlymų dėl taisyklių pritaikymo, atsižvelgiant į tai, kad e. prekyba nuolat didėja; pažymi, kad e. prekybos sektoriuje yra didelis PVM surinkimo atotrūkis; ragina Komisiją išnagrinėti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos išvadas šiuo klausimu, siekiant panaikinti PVM surinkimo atotrūkį;

51. primena, kad svarbu palaikyti glaudesnę dialogą dėl PVM su tarptautiniais partneriais, visų pirma su svarbiausiais prekybos partneriais; mano, kad šis bendradarbiavimas turi prasidėti ir būti grindžiamas administracinio bendradarbiavimo principu, siekiant užtikrinti sklandų keitimąsi informacija, kuris gali sustiprinti kovą su schemomis, naudojamomis sukčiaujant arba slepiant mokesčius;

52. pažymi Komisijos ketinimą pakeisti PVM komiteto pobūdį ir tikslus, susijusius su būsimu komitologijos komitetu; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į Parlamento poziciją šiuo klausimu; primena, kad reikia užtikrinti visapusišką ES institucinės mokesčių sistemos laikymąsi ir netiesioginio apmokestinimo kompetencijos paskirstymą;

o

o o

53. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽³³⁾ Nuomonė Nr. 11/2020.